

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

संस्कृत विशारद (बी.ए.) – नियमित

परीक्षा : मे – २०२५

सत्र २ रे

विषय : व्याकरण – २ (22E421)

दिनांक : २३/०५/२०२५	गुण : १००	वेळ : स. १०.०० ते दु. १.००
प्र. १.	सूचना : सर्व प्रश्न अनिवार्य तिस्रः संज्ञाः स्पष्टीकुरुत । १. प्रगृह्यम् २. सम्प्रदानम् ३. प्रातिपदिकम् ४. नदी ५. संहिता	(१५)
प्र. २.	पञ्च सूत्राणि स्पष्टीकुरुत । कर्मणि द्वितीया । अपादाने पञ्चमी । स्वतंत्रः कर्ता । रुच्यर्थानां प्रीयमाणः । रो रि । आदेशप्रत्यययोः । व्याङ्परिभ्यो रमः । खरि च ।	(३०)
प्र. ३. अ)	पञ्च सन्धीन् घटयत विघटयत वा । १. गुरुः+तत्र २. ततश्च ३. मातृ+ऋणम् ४. देवावागतौ ५. कवी इमौ ६. तवोपमया ७. उच्चै राजा ८. रामो याति	(१०)
आ)	पञ्च समासान् विगृहीत । १. अहिनकुलम् २. रव्युदयः ३. त्रिगुणम् ४. यथामति ५. उपनेत्रम् ६. नीलोत्पलम् ७. पीताम्बरः ८. रामलक्ष्मणौ	(१०)
प्र. ४.	रूपाणि लिखत।(१२ तः १०) लट् प्रथमपु. – सम्+वद् १ आ.प. प्रथमा बहुवचन- नदी तृतीया द्विवचन-गुरु अदस् सर्वनाम नपुं. द्वितीया एकवचन हेत्वर्थक तुमन्त- हस् सर्व सर्वनाम स्त्री. पञ्चमी द्विवचन सप्तमी बहुवचन- जगत् पञ्चमी एकवचन-तडित् लोट् उत्तम पु. एक.- परा+जि(जय्) १ आ.प. युष्मद् सर्वनाम सप्तमी द्विवचन लङ् प्रथमपु. बहु- कथ् १० प.प. लङ् मध्यम पु. एक- अस् ४ आ.प.	(२०)
प्र. ५.	एकं श्लोकं माध्यमभाषयानुवदत । १. रामो राजमणिः सदा विजयते रामं रमेशं भजे रामेणाभिहता निशाचरचमू रामाय तस्मै नमः । रामान्नास्ति परायणं परतरं रामस्य दासोऽस्म्यहं रामे चित्तलयः सदा भवतु मे भो राम मामुद्धर ॥ २. काकस्य गात्रं यदि काञ्चनस्य माणिक्यरत्नं यदि चञ्चुदेशे । एकैकपक्षे ग्रथनं मणीनां तथापि काको न तु राजहंसः ॥	(८)
प्र. ६.	संस्कृतभाषयानुवदत । करंड्यात फळे आहेत. आई आंबा खाते. सुषमाचे अक्षर सुंदर आहे. मांजराला उंदीर आवडतो. रामाच्या घराशेजारी अविनाशचे घर आहे. सीतेची आजी प्रेमळ आहे. ती सीतेवर खूप प्रेम करते.	(७)